Maturitní témata – Zeměpis

školní rok 2026/2027

1. Geografie jako věda a geografické informační zdroje – definice geografie, předmět studia geografie, geografické vědní disciplíny, historie geografie, významní geografové a cestovatelé, geografické informační zdroje, význam geografie pro společnost

2. Vesmír a sluneční soustava – vesmír a jeho vznik, galaxie, sluneční soustava (Slunce a další vesmírná tělesa – planety, hvězdy, meteoroidy, měsíce, komety), výzkum vesmíru

3. Země a Měsíc jako vesmírná tělesa – vznik Země a formování zemského povrchu, tvar a rozměry Země, pohyby Země a jejich důsledky, vznik a pohyby Měsíce, slapové jevy

4. Kartografie a dálkový průzkum Země – zeměpisné souřadnice, mapa a glóbus, kartografická zobrazení, práce při tvorbě mapy, měřítko mapy, obsah mapy, druhy map

5. Geoinformační systémy (GIS) – Vymezení základních pojmů (GIS, GIT, DPZ), příklady GIS programů a jejich využití. Tvorba tematické mapy (kartodiagram) v ArcGIS online – komentovaná tvorba libovolné mapy

6. Litosféra a georeliéf – stavba a složení Země, litosférické desky a jejich pohyby a vývoj, endogenní pochody (vulkanismus, zemětřesení, orografie), exogenní pochody a tvary georeliéfu jimi vytvořené

7. Mineralogie, petrologie a geologie – nerost, mineralogie, fyzikální a chemické vlastnosti nerostů, rozdělení nerostů podle chemického složení, charakteristika vybraných nerostů, hornina, petrologie, vznik a rozdělení hornin, charakteristika vybraných vyvřelých, usazených a přeměněných hornin, charakteristika geologických období vývoje Země

8. Hydrosféra, kryosféra – rozdělení zásob vody na Zemi, malý a velký oběh vody, oceány a moře – vlastnosti a pohyby mořské vody, vody pevnin (vodní toky a plochy), člověk a hydrosféra, kryogenní pochody a kryogenní tvary

9. Pedosféra, biosféra – složení půdy, vznik půd, půdní profil, půdní druhy a půdní typy, prostorové rozmístění půd, člověk a pedosféra, bioklimatické pásy (geobiomy) a jejich rozmístění a charakteristika, bioklimatické výškové stupně, biosféra a člověk

10. Atmosféra – složení a vertikální členění atmosféry, všeobecná cirkulace atmosféry a proudění vzduchu, podnebné pásy, počasí a meteorologické prvky, člověk a atmosféra

11. Obyvatelstvo a sídla – územní rozmístění obyvatelstva, růst počtu obyvatel, struktura obyvatelstva, přirozený a mechanický pohyb obyvatelstva, push a pull faktory, rozdělení sídel, urbanizace a její příčiny, sídelní systémy, problémy sídel

12. Světové hospodářství I. – sektory hospodářství, hospodářská mapa světa, rozdělení světa na jádrové a periferní oblasti, primární sektor hospodářství – zemědělství (intenzivní a extenzivní zemědělství, hlavní oblasti pěstování plodin a chovu dobytka), rybolov, lesnictví

13. Světové hospodářství II. – rozdělení průmyslu na lehký a těžký, těžba nerostných surovin, energetika, zpracovatelský průmysl (příklady různých typů výroby), doprava, služby (rozdělení služeb), cestovní ruch (druhy a formy cestovního ruchu, hlavní oblasti cestovního ruchu, cestovní ruch v ČR)

14. Krajina a životní prostředí, globální problémy lidstva – základní pojmy (krajina, složky a prvky krajiny, životní prostředí, ekologie), typy krajin, vliv člověka na krajinu, ochrana životního prostředí (stupně ochrany), trvale udržitelný rozvoj, přírodní a civilizační rizika dnešního světa

15. Anglosaská Amerika – vymezení regionu, osídlování kontinentu, historické souvislosti, přírodní podmínky, obyvatelstvo a osídlení, hospodářství a cestovní ruch, problémy oblasti, modelové státy – USA, Kanada

16. Latinská Amerika – vymezení regionu, osídlování kontinentu, přírodní podmínky, obyvatelstvo a osídlení, hospodářství a cestovní ruch, problémy oblasti (přírodní i politické/sociální), závislá území, modelové státy (fyzickogeografická a sociogeografická charakteristika) – Brazílie, Argentina

17. Austrálie a Oceánie – vymezení regionu, osídlování kontinentu, přírodní podmínky, obyvatelstvo a osídlení, hospodářství a cestovní ruch, problémy oblasti (přírodní i politické/sociální), závislá území, modelové státy (fyzickogeografická a sociogeografická charakteristika) – Austrálie, Nový Zéland

18. Afrika – vymezení regionu, osídlování kontinentu, přírodní podmínky, obyvatelstvo a osídlení, hospodářství a cestovní ruch, problémy oblasti (přírodní i politické/sociální), kolonizace, modelové státy (fyzickogeografická a sociogeografická charakteristika) – Egypt, Nigérie, Etiopie, Jihoafrická republika

19. Jihozápadní a západní Asie – vymezení regionu, osídlování kontinentu, přírodní podmínky, obyvatelstvo a osídlení, hospodářství a cestovní ruch, problémy oblasti (přírodní i politické/sociální), modelové státy (fyzickogeografická a sociogeografická charakteristika) – Izrael, Arabský poloostrov

20. Jižní a jihovýchodní Asie – vymezení regionu, osídlování kontinentu, přírodní podmínky, obyvatelstvo a osídlení, hospodářství a cestovní ruch, problémy oblasti (přírodní i politické/sociální), modelové státy (fyzickogeografická a sociogeografická charakteristika) – Indie, Indonésie

21. Centrální a východní Asie – vymezení regionu, osídlování kontinentu, přírodní podmínky, obyvatelstvo a osídlení, hospodářství a cestovní ruch, problémy oblasti (přírodní i politické/sociální), modelové státy (fyzickogeografická a sociogeografická charakteristika) – Čína, Japonsko

22. Jižní Evropa – vymezení regionu, koloniální minulost, přírodní podmínky, obyvatelstvo a sídla, hospodářství a cestovní ruch, problémy regionu (přírodní i politické/sociální), modelové státy (fyzickogeografická a sociogeografická charakteristika): Španělsko, Portugalsko, Itálie, Vatikán, Řecko

23. Západní Evropa – vymezení regionu, koloniální minulost, přírodní podmínky, obyvatelstvo a sídla, hospodářství a cestovní ruch, problémy regionu (přírodní i politické/sociální), modelové státy (fyzickogeografická a sociogeografická charakteristika): Velká Británie, Francie, Nizozemí

24. Severní Evropa – vymezení regionu, přírodní podmínky, obyvatelstvo a sídla, hospodářství a cestovní ruch, problémy regionu (přírodní i politické/sociální), modelové státy (fyzickogeografická a sociogeografická charakteristika): Norsko, Švédsko, Finsko, Island

25. Východní Evropa – vymezení regionu, přírodní podmínky, obyvatelstvo a sídla, hospodářství a cestovní ruch, problémy regionu (přírodní i politické/sociální), modelové státy (fyzickogeografická a sociogeografická charakteristika): Rusko, Estonsko, Lotyšsko, Litva, Ukrajina

26. Jihovýchodní Evropa – vymezení regionu, přírodní podmínky, obyvatelstvo a sídla, hospodářství a cestovní ruch, problémy regionu (přírodní i politické/sociální), modelové státy (fyzickogeografická a sociogeografická charakteristika): Rumunsko, Chorvatsko, Bosna a Hercegovina, Kosovo, Srbsko

27. Střední Evropa – vymezení regionu, přírodní podmínky, obyvatelstvo a sídla, hospodářství a cestovní ruch, problémy regionu (přírodní i politické/sociální), modelové státy (fyzickogeografická a sociogeografická charakteristika): Německo, Polsko, Slovensko, Rakousko

28. Česká republika I. – poloha, rozloha, přírodní poměry (geologie, geomorfologie, vodstvo, klima, půdy, biota) životní prostředí a ochrana přírody (stupně ochrany přírody v ČR a konkrétní příklady – NP, CHKO)

29. Česká republika II. – poloha, obyvatelstvo, sídla, hospodářství (těžba nerostných surovin, zemědělství, lesní a vodní hospodářství, průmysl, doprava, cestovní ruch, zahraniční obchod, služby), UNESCO památky v ČR, zapojení ČR do mezinárodních organizací

30. Česká republika III. – administrativní členění, regiony ČR (charakteristika krajů – porovnání, specifika, sídla, hospodářství, cestovní ruch), místní region – Brno nebo místo trvalého bydliště